

datum 21-03-2011

Onderzoek naar de situatie van drie Roemeense meisjes

Het Kinderrechtencommissariaat onderzocht de klacht over de precare situatie van drie jonge kinderen uit Roemenië die al geruime tijd in België verblijven. In december 2010 worden de eerste voorbereidingen getroffen door de bevoegde overheden om de kinderen terug te brengen naar hun land van herkomst. Er zijn verschillen in visie over het belang van de kinderen bij de verschillende betrokken actoren. Ligt het belang van de kinderen bij een terugkeer naar Roemenië of een verder verblijf in België? Wat zijn de rechten van deze kinderen?

Kinderrechtencommissariaat

Leuvenseweg 86

1000 Brussel

tel.: 02-552 98 00

fax: 02-552 98 01

kinderrechten@vlaamsparlement.be

www.kinderrechten.be

1 Aanmelding van de klacht

Op 16 december 2010 wordt het Kinderrechtencommissariaat gealarmeerd rond de situatie van B. (4), A. (7) en C. (10). De drie (half)zusjes komen uit Roemenië en verblijven in drie verschillende gastgezinnen. Ze moeten alle drie worden gerepatriëerd, doordat ze geen verblijfsvergunning hebben en er ook in de toekomst geen kan afgeleverd worden. Een van de gastgezinnen verzoekt het Kinderrechtencommissariaat om een onderzoek en tussenkomst met de verwachting dat de kinderen een verblijfstatuut verkrijgen in België tot hun meerderjarigheid. Het gastgezin wijst op de gevaarsituatie voor de kinderen indien ze terug zouden keren naar hun oorspronkelijk milieu. De kinderen leven er in armoede, zijn slachtoffer van seksueel misbruik door hun (stief)vader en hun moeder is niet in staat om te voorzien in hun opvoeding. Het gastgezin twijfelt of Roemenië bescherming kan bieden tegen verder seksueel misbruik.

De kinderen verblijven sinds oktober 2009 in België, elk in een ander gastgezin. De gastgezinnen vingen de kinderen eerder al op in het kader van vakantie-initiatieven. Omwille van hun financieel moeilijke gezinsituatie geven de ouders via een notariële akte toestemming aan de gastgezinnen om met de kinderen naar België te reizen. In onderling akkoord met de ouders wordt voorzien dat de gastgezinnen de kinderen opvangen voor een periode van één jaar. Op het ogenblik dat het gastgezin het Kinderrechtencommissariaat contacteert is deze periode al verstreken. Het verblijf van de kinderen werd door de gastgezinnen verlengd nadat kenbaar was dat de meisjes slachtoffer zijn van seksueel misbruik door hun (stief)vader. De vader zit een gevangenisstraf uit in België na zijn veroordeling voor seksueel misbruik. Een vervroegde vrijlating is mogelijk in februari 2011.

Het Kinderrechtencommissariaat start onmiddellijk een onderzoek naar de situatie van de meisjes.

2 Geschiedenis

Op 9 oktober 2009 worden B. en A. door hun gastgezinnen opgehaald bij hun ouders in Roemenië. Over C. en haar gastgezin hebben we wat dit betreft geen gegevens.

Op 26 oktober 2009 wordt B. ingeschreven op het wachtregister van de gemeente ten titel van een woon- en verblijfplaats. Wellicht gebeurde voor A. en C. hetzelfde in hun eigen gemeenten.

Op 18 februari 2010 beslist de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) dat de aanvraag tot langverblijf niet rechtsgeldig is en geeft een bevel tot terugbrenging af.

A. wordt daarop teruggebracht naar haar ouders. Het gastgezin van B. tekent beroep aan tegen de beslissing bij de Raad voor Vreemdelingenbetwisting in mei 2010. Op 11 augustus 2010 wordt het beroep verworpen.

In tussentijd zijn er contacten via het internet tussen het gastgezin van B. en haar vader. De vader vraagt steeds meer financiële hulp van het gastgezin en biedt uiteindelijk zijn dochter te koop aan wanneer het gastgezin niet verder op zijn vragen ingaat. In die periode wordt ook kenbaar dat de meisjes door deze man seksueel worden misbruikt. De vader komt in juni 2010 naar België om verder te onderhandelen. Na een klacht bij de gerechtelijke politie wordt hij bij aankomst aangehouden en later veroordeeld tot een gevangenisstraf van 3 jaar. De kinderen leggen getuigenissen af in het proces tegen hun vader. A. is met haar vader meegereisd, waardoor ze ook terug in België verblijft. Aanvankelijk verblijft het meisje in het gastgezin van haar zus B. Het meisje stelt problemen in het gastgezin, waarop het gastgezin contact neemt met de bemiddelingscommissie voor bijzondere jeugd-

zorg. Het dossier wordt overgemaakt aan het parket en komt zo terecht bij de jeugdrechtbank. A. wordt geplaatst in een CKG.

Het gastgezin van B. krijgt het advies om ook voor haar de situatie te officialiseren en pleegzorg aan te vragen via de jeugdrechtbank. Deze vraag wordt afgewezen. De jeugdrechter stelt in zijn motivering dat er geen reden tot een beschermingsmaatregel is, gezien de vader door zijn opsluiting geen gevaar vormt, er geen verblijfsvergunning is, er een bevel tot terugbrenging is en de verdere bescherming van deze kinderen valt onder de verantwoordelijkheid van de Roemeense autoriteiten. Het openbaar ministerie tekent beroep aan tegen de beslissing van de jeugdrechter. Het Hof van Beroep oordeelt dat een beschermingsmaatregel wel aan de orde is en verwijst ook B. door naar het CKG waar haar zus verblijft. Ook het Hof wijst op de verantwoordelijkheid van de Roemeense autoriteiten om in te staan voor de verdere opvang en veiligheid van deze kinderen.

Op 15 december 2010 dient het gemeentebestuur nog een verzoek tot machtiging tot verblijf in toepassing van art.9bis in op naam van B. Ook dit verzoek wordt niet ontvankelijk verklaard.

Op 26 januari 2011 wordt voorzien in de terugbrenging van de kinderen naar Roemenië. Gezien twee kinderen verblijven in het CKG, het gastgezin van het derde meisje niet wenst mee te werken aan een terugbrenging en DVZ hier geen bevoegdheid heeft, worden de concrete regelingen getroffen door de Roemeense autoriteiten. Er zijn afspraken tussen de Roemeense ambassade in Brussel en de Roemeense jeugdhulp in Bihor, het district waarvan de kinderen afkomstig zijn. Door tussenkomst van andere actoren op basis van de onrustwekkende berichtgeving in de media en een gebrek aan garanties over de beschermingsmaatregelen voor de kinderen, wordt een uitstel van terugbrenging van twee maanden verkregen. Dit uitstel laat toe om meer duidelijkheid te krijgen in de maatregelen die door de Roemeense autoriteiten zijn voorzien ter bescherming van de kinderen. Het Kinderrechtencommissariaat zet het onderzoek naar de Roemeense jeugdbescherming verder.

Eind februari wordt de (stief)vader vervroegd vrijgelaten uit de Belgische gevangenis en overgedragen aan de Roemeense autoriteiten.

3 De kinderen als slachtoffer op drie vlakken

Onderzoek en opvolging van de situatie van deze meisjes toont aan dat zij slachtoffer zijn op verschillende vlakken: door het seksueel misbruik binnen hun gezinssituatie in Roemenië, door hun langdurig verblijf in België, en door de berichtgeving in de media.

- Door hun gezinssituatie

De meisjes zijn slachtoffer van zeer ernstige feiten van seksueel misbruik in hun thuisland, en meer specifiek binnen hun directe woon- en leefsituatie. Het is duidelijk dat dit een grote impact zal hebben op zowel de korte als lange termijn ontwikkeling van alle drie de kinderen.

- Door hun verblijf in België

Door hun langdurig verblijf in België zijn de kinderen vervreemd van hun familiale context, de taal, en de cultuur in Roemenië. Deze kinderen zijn paradoxaal genoeg het slachtoffer van een situatie die in weze hoofdzakelijk door liefdadigheid tot stand is gekomen. Hun actuele verblijfsituatie is al anderhalf jaar juridisch niet

geregeld. Dit juridisch vacuüm veroorzaakt grote problemen bij het nemen van belangrijke beslissingen ten gunste van deze kinderen.

Bovendien valt de impact van de gebeurtenissen van de voorbije maanden op het welzijn van de meisjes niet te onderschatten. De aanpassing aan onze taal, de aanpassing aan de gastgezinnen, de aanpassing aan het CKG, de onzekerheid waarmee de kinderen dagelijks geconfronteerd worden, de vrees voor hun toekomst en veiligheid... vragen van de meisjes inspanningen die hun draagkracht te boven gaan.

- Door de media

Het verhaal van deze kinderen is in de pers zeer uitvoerig aan bod gekomen. Dit heeft van in het begin een grote impact gehad op het besluitvormingsproces. De vele speculaties in de media maakten het vormen van een genuanceerd oordeel er absoluut niet gemakkelijker op. Een belangrijke rol hierin speelde de permanente neiging tot sentimentalisering van “de drie kleine Roemeense meisjes” en de karikatuur die van de diverse vormen van hulpverlening in eigen land en in Roemenië werd opgehangen. Tenslotte is het betreurenswaardig dat ook in dit dossier het recht op privacy van de kinderen quasi systematisch werd geschonden. Bovendien heeft de communicatie over de situatie in de media tot gevolg dat er bij de betrokken diensten een stilzwijgen tot zelfs een informatiestop wordt afgekondigd. Daardoor wordt de samenwerking bemoeilijkt tussen de diensten. Voor het onderzoek van het Kinderrechtencommissariaat heeft dit tot gevolg dat heel wat tijd verloren gaat aan het bemiddelen tussen diensten en betrokkenen en het rechtzetten van ongenueanceerde of zelfs onjuiste informatie. De media heeft een grote impact op de hulpverlening en zo onrechtstreeks ook op het welzijn van de kinderen.

Het CKG levert grote inspanningen om te kinderen te beschermen tegen inbreuken op hun privéleven door confrontaties met televisieprogramma's en artikelen in de pers te vermijden.

4 De rechten van het kind

Het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK) en het Europees Verdrag voor de rechten van de Mens (EVRM) geven een kader om het belang van de kinderen aan te toetsen.

4.1. Het IVRK

Het IVRK biedt verschillende inzichten in de situatie van de meisjes.

De artikelen in het Verdrag zijn comprehensief. Dat wil zeggen dat het ene recht geen voorrang heeft op het andere, maar als een geheel moeten beschouwd worden. Verschillende artikelen kunnen op de situatie van de meisjes ingeroepen worden en zelfs enigszins een spanningsveld veroorzaken tussen de verschillende rechten.

Artikel 3 stelt dat alle acties die genomen worden met betrekking tot het kind ten volle dienen rekening te houden met zijn of haar belang. Het artikel verplicht de Staat om adequate zorgen te verlenen wanneer ouders of andere verantwoordelijken ter zake in gebreke blijven.

Deze verplichting bindt zowel de Belgische als de Roemeense autoriteiten. Beide landen moeten voorzien in de beste zorgen voor deze drie kinderen op het ogenblik dat de kinderen er verblijven.

Artikel 9 stelt dat kinderen het recht hebben om met hun ouders samen te leven, tenzij er geoordeeld wordt dat dit onverenigbaar is met het belang van het kind. Het artikel voorziet ook het recht om contact te onderhouden met beide ouders, wanneer het kind gescheiden leeft van één of van beide ouders. Tot slot regelt het artikel de plichten van de Staat in die gevallen waar een dergelijke scheiding het resultaat is van een maatregel door de overheid. Die verplichtingen voorzien ondermeer in het verschaffen van informatie over de situatie van de ouders en het mogelijk maken van contact, tenzij dit het welzijn van het kind zou schaden. De uitvoering van dit recht is moeilijk te garanderen in een verder verblijf in België. Bovendien staat niet vast dat het contact tussen moeder en de kinderen schadelijk of niet wenselijk zou zijn voor de kinderen.

Artikel 11 stelt dat Staten maatregelen moeten nemen ter bestrijding van ongeoorloofde overbrenging van kinderen naar en het niet doen terugkeren van kinderen uit het buitenland door een ouder of door derden. Het Verdrag vraagt om hiertoe bilaterale of multilaterale overeenkomsten af te sluiten.

Dit artikel kan van belang zijn bij de cruciale vraag welk land de verantwoordelijkheid draagt over de kinderen en zal moeten instaan voor hun bescherming. Bovendien speelt hier ook het ouderlijk gezag van de moeder, het feit dat de kinderen Roemeense onderdanen zijn, de illegale situatie waarin de kinderen in België verblijven en de uitdrukkelijke wens van moeder om contact te hebben met de kinderen.

Artikel 12 geeft het kind recht om haar of zijn mening te geven in alle aangelegenheden of procedures die het kind betreffen. Aan dit recht is het feit gekoppeld dat aan de mening van het kind passend belang moet worden gehecht in overeenstemming van de leeftijd en rijpheid van het kind.

C. maakt hier actief gebruik van haar recht om gehoord te worden en haar mening te uiten. Zij stelt zeer uitdrukkelijk dat het haar wens is om in België te blijven tot haar meerderjarigheid. Zij argumenteert dit met de kansen die ze hier heeft op een betere schoolloopbaan, bescherming tegen verder misbruik, betere zorgen op medisch en psychisch vlak en meer mogelijkheden tot persoonlijke ontplooiing.

Artikel 16 regelt de bescherming van de privacy van kinderen. Kinderen hebben het recht op bescherming tegen willekeurige of onrechtmatige inmenging in hun privéleven, hun gezinsleven of hun woning.

De grote media-aandacht die deze zaak heeft gekregen heeft de belangen van de kinderen en hun recht op bescherming van hun privéleven zwaar geschonden.

Artikel 19 stelt dat kinderen recht hebben op bescherming tegen alle vormen van mishandeling, exploitatie en verwaarlozing. Om kinderen hiertegen te beschermen moeten preventieve maatregelen worden genomen en moet voorzien worden in behandelingsprogramma's.

Dit artikel is zowel in België als in Roemenië erg van belang voor deze kinderen. Om zicht te krijgen op de maatregelen die voorzien zijn ter bescherming van de kinderen nam het Kinderrechtencommissariaat contact met de betrokken diensten in Roemenië (lees verder).

Artikel 20 verplicht de Staten om bijzondere bescherming te voorzien van kinderen die niet in hun gezinsmilieu kunnen leven. Daartoe moet voorzien worden in gepaste alternatieve gezinsopvang of plaatsing in een instelling. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de culturele achtergrond van het kind.

Zowel Roemenië als België voorziet in deze bescherming. De vraag kan wel gesteld worden waar de culturele achtergrond van de kinderen nog ligt na hun langdurig verblijf in België. Mogelijks is hier door hun langdurig verblijf en jonge leeftijd sprake van vervreemding. Het uitstel tot terugbrenging heeft het mogelijk gemaakt

om zicht te krijgen op de bescherming die in Roemenië wordt geboden. De contacten van de betrokken diensten in België met de Roemeense autoriteiten, hebben er mogelijk voor gezorgd dat bijzondere bescherming van deze kinderen in Roemenië meer aandacht heeft gekregen.

Artikel 35 stelt dat de Staat al het mogelijke moet doen om verkoop, handel en ontvoering van kinderen te voorkomen.

Dit artikel is van belang om de wijze waarop de kinderen naar België zijn gekomen tegen het licht te houden. Hoewel er geen twijfel is over de intenties van de gastgezinnen die gebaseerd zijn op liefdadigheid, moet de wijze waarop voor de kinderen een verblijf via een notariële akte werd geregeld veroordeeld worden. Dergelijke handelingen brengen de kinderen in een juridisch onbestaande situatie, wat gevolgen heeft voor hun welzijn. Bovendien is toezicht op het welzijn van de kinderen en begeleiding van gastgezinnen wenselijk. Hiervoor bestaan legale vormen om een verblijf voor kinderen in ons land te regelen.

4.2. Het EVRM

Ook het EVRM geeft meerdere inzichten rond de situatie van de meisjes. Net zoals bij het IVRK zien we hier een spanning tussen enerzijds de verplichting van de overheid om zoveel als mogelijk het recht op het privé- en gezinsleven van zowel de ouders als hun kinderen te eerbiedigen (artikel 8 EVRM) en anderzijds de verplichting van de overheid om redelijke stappen te nemen om kinderverwaarlozing en kindermishandeling, of andere vormen van onmenselijke of vernederende behandeling of foltering te voorkomen (artikel 3 EVRM).

Artikel 8 garandeert een recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven. Desondanks moet de overheid soms een uithuisplaatsing bevelen om kinderen te beschermen, zoals in situaties van misbruik of mishandeling. Deze verwijdering uit het gezin kan enerzijds een inbreuk zijn op het gezinsleven van de ouders, maar kan anderzijds ook door de kinderen zelf als een inbreuk op hun privé- en gezinsleven ervaren worden.

Er zitten twee soorten verplichtingen in artikel 8: een negatieve en een positieve plicht voor de overheid.

- De negatieve verplichting

Het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven omvat het recht voor ouders en kinderen om wederzijds te kunnen genieten van elkaars gezelschap (omgangsrecht), en het recht van de ouders om zelf de hoede te hebben over hun kinderen (gezagsrecht).

Een uithuisplaatsing kan ook een schending van het privé- en gezinsleven van het kind vormen. Het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven van het kind dwingt de overheid om al het mogelijke te doen om de kinderen binnen hun gezin te laten opgroeien en dus uiterst terughoudend te handelen met betrekking tot maatregelen die het privé- en gezinsleven van het kind aantasten.

Het principe is dat Staten zich moeten onthouden van inmengingen in het privé- en gezinsleven. Als een kind bijvoorbeeld verwaarloosd wordt door zijn ouders, moet de overheid ingrijpen om de minderjarige te beschermen. De overheid kan enkel in zeer uitzonderlijke omstandigheden het kind weghalen uit het gezinsmilieu.

- De positieve verplichting

De Staten hebben de positieve plicht om alle maatregelen te nemen die nodig zijn om het recht op privé- en gezinsleven te kunnen verzekeren. Een plaatsing

maakt geen einde aan de relatie tussen de ouders en het kind. De Staten moeten er alles aan doen om het gezinsleven zoveel mogelijk in stand te houden en in de toekomst een hereniging mogelijk maken. Er moeten nog regelmatige contacten tussen ouders en kind mogelijk blijven.

Artikel 3 verbiedt een onmenselijke of vernederende behandeling, een onmenselijke of vernederende straf en een foltering. Ook hier is sprake van een negatieve en een positieve verplichting.

- **De negatieve verplichting**

Een Staat mag zich zelf niet schuldig maken aan foltering of een onmenselijke of vernederende behandeling of straf. Dit verbod wordt door het Europese Hof voor de Rechten van de Mens gezien als een absoluut verbod. Bij de uitlevering van vreemdelingen kan de staat die de vreemdeling uitlevert aansprakelijk gesteld worden wegens schending van artikel 3 EVRM als in het land naar waar de vreemdeling wordt uitgewezen een reële kans bestaat om te worden onderworpen aan foltering of een vernederende of onmenselijke behandeling of straf.

- **De positieve verplichting**

De overheid heeft de positieve plicht om preventieve maatregelen te treffen om kindermishandeling en kinderverwaarlozing te vermijden en ook om repressief op te treden en daders van dergelijke handelingen te straffen. De overheden zijn verplicht om de nodige maatregelen te nemen zodat de burgers op hun grondgebied niet onderworpen worden aan foltering of onmenselijke behandeling, waaronder ook de mishandeling van privépersonen wordt begrepen.

4.3. Handvest van de grondrechten van de Europese Unie

Ook het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie herneemt de rechten die vervat zitten in de artikelen van het IVRK en het EVRM.

Artikel 6 stelt dat eenieder recht heeft op vrijheid en bescherming van zijn persoon.

Artikel 7 regelt het recht op eerbiediging van het privéleven, het familiale en gezinsleven, de woning en de communicatie.

Artikel 19 biedt bescherming tegen verwijdering, uitzetting en uitlevering van personen aan een staat waar een ernstig risico bestaat dat ze aan de doodstraf, folteringen, andere onmenselijke of vernederende handelingen of bestraffingen worden onderworpen.

Artikel 24 benadrukt de rechten van het kind. Kinderen hebben recht op bescherming en zorg die nodig zijn voor hun welzijn. Zij mogen vrijelijk hun mening uiten. Aan die mening moet passend belang gehecht worden in overeenstemming met hun leeftijd en rijpheid. Bij alle handelingen en beslissingen in verband met kinderen, vormen de belangen van het kind een essentiële overweging. Ieder kind heeft recht op regelmatig persoonlijke betrekkingen en rechtstreekse contacten met beide ouders, tenzij dit tegen zijn belang indruist.

5 Bescherming en zorg voor de kinderen

- Nood aan bijzondere zorg en bescherming

Zoals eerder gesteld zijn de meisjes slachtoffer van misbruik op meerdere vlakken. Hierdoor hebben zij recht op een bijzondere bescherming, in welk land de kinderen ook verblijven. Het IVRK en het EVRM benadrukken dit recht op bescherming. Daarnaast moet ook voorzien worden in de nodige zorg en behandeling voor de gevolgen van het misbruik, op korte en lange termijn.

- Bescherming van de kinderen in België

Op dit ogenblik verblijven de kinderen in een CKG. Zij genieten er de nodige bescherming. In het geval de kinderen in België blijven, kunnen ze verder beschermd worden onder een maatregel opgelegd in het kader van de bijzondere jeugdzorg. Dit kan enkel als de kinderen een gewettigde verblijfsvorm verkrijgen.

- Bescherming van de kinderen in Roemenië

Het Kinderrechtencommissariaat heeft contact met Unicef Roemenië in Boekarest en de General Direction for Social Assistance and Child Protection (GDSACP) in Bihor. Deze laatste is verantwoordelijk voor de uitvoering van de beschermingsmaatregel.

De GDSACP stelt dat een terugkeer naar de moeder niet aan de orde is. Ze voorziet in twee alternatieven, afhankelijk van de individuele noden van de kinderen. In eerste instantie wordt geopteerd voor een plaatsing in een pleeggezin. Wanneer een pleeggezin zou blijken niet te kunnen voldoen aan de noden van de kinderen of één ervan, wordt er voorzien in een plaatsing in een gezinsvervangend begeleidingstehuis voor kinderen die slachtoffer zijn van seksueel misbruik en mishandeling. Dit tehuis is kleinschalig, met een capaciteit van 8 tot 10 kinderen.

Wat het contact met de moeder betreft, zal dit afhangen van de wens van de kinderen. Een contact zal in eerste instantie pas mogelijk zijn op uitdrukkelijke vraag van de kinderen en onder toezicht van de dienst. Later zal geëvalueerd worden of contact wenselijk is en kan uitgebreid worden.

Wat de bescherming ten aanzien van vader betreft, is dit momenteel niet aan de orde. De vader zit op dit ogenblik in hechtenis in Roemenië en heeft een omgangsverbod ten aanzien van de kinderen. Op het ogenblik dat er in de toekomst zou sprake zijn van zijn vrijlating, zal dit mee opgenomen worden in de beschermingsmaatregel ten aanzien van de kinderen. Bijkomend volgt Roemenië volgens de GDSACP de Internationale richtlijnen ter bescherming van kinderen die slachtoffer zijn en getuigenissen afleggen in een rechtszaak. De mogelijkheid bestaat dat de kinderen niet moeten getuigen in de rechtszaak tegen hun vader in Roemenië. De getuigenissen die de kinderen in België hebben afgelegd kunnen volstaan.

Unicef Roemenië bevestigt de informatie van de GDSACP en zal vanuit Roemenië de situatie opvolgen bij een terugkeer van de kinderen. Het Kinderrechtencommissariaat blijft contact houden met Unicef.

Op onze vraag stemt de GDSACP toe dat we na de terugkeer van de kinderen contact opnemen om de situatie op te volgen.

6 Besluit

Beschouwen we de situatie van de kinderen hier en nu, dan staat vast dat deze kinderen recht hebben op bijzondere zorg en bescherming. Er is al veel leed berokkend en psychische schade aangericht bij deze kinderen. Zij zijn onherroepelijk slachtoffer van beslissingen en handelingen van volwassenen, zowel in Roemenië als hier in ons land.

De cruciale vraag is of een terugkeer van de kinderen naar Roemenië hun belang dient. Het IVRK en het EVRM laten ons toe om verschillende argumenten die het belang van het kind centraal stellen op te lijsten, maar geven geen sluitende antwoorden. Beide verdragen geven argumenten voor en tegen een terugkeer.

We staan voor een dilemma. Feit is dat er op dit ogenblik geen juridische grond is voor een verblijfsstatuut voor de kinderen. Pas dan kunnen de kinderen aanspraak maken op een langdurig verblijf in België. Mits aan die voorwaarde is voldaan kunnen de kinderen onder toezicht van onze jeugdhulp blijven. Dit lijkt op het eerste zicht geruststellend, maar vraagt evenzeer van de kinderen weer inspanningen om zich aan te passen aan een nieuwe situatie en een onzekere toekomst. Anderzijds geeft ook Roemenië garanties op bescherming en concrete jeugdhulpmaatregelen. Bovendien is contact met de moeder in Roemenië mogelijk. Uiteraard zal ook een terugkeer van de kinderen naar Roemenië enorme aanpassingen vragen. Wat tenslotte met de uitdrukkelijke vraag van C. om in België te blijven?

Het is duidelijk dat het afwegen van het belang van de kinderen en een gepaste beslissing nemen over hun toekomst een bijzonder moeilijke evenwichtsoefening is. Bovendien gaat het om drie verschillende kinderen, elk met hun eigen specifieke context en voorgeschiedenis. Een beslissing in het belang van het ene kind impliceert dus geenszins dat deze zelfde beslissing het belang van een ander kind dient.

Het Kinderrechtencommissariaat kan geen sluitend advies geven op deze situatie. Zowel voorzien in een verder verblijf van de kinderen in België als een terugkeer naar hun land van herkomst dient het belang van de kinderen, zij het op basis van verschillende overwegingen en bekommernissen.

De hoofdbekommernis is de zorg en bescherming van de kinderen. Verschillende actoren in Roemenië geven aan hier in te kunnen voorzien, wat het argument verzwakt om de kinderen op basis van een recht op bescherming in België te houden. Ongetwijfeld zijn er culturele verschillen tussen beide landen, ook wat zorg en bescherming betreft.

Europese regelgeving en nationale richtlijnen maken een legaal verblijf in België mogelijk. Deze richtlijnen zijn er om vrij verkeer mogelijk te maken, maar anderzijds ook ter bescherming tegen misbruiken. Een niet gelegaliseerd verblijf brengt kinderen immers in een precare situatie. Overheden moeten ervoor ijveren dat dergelijke situaties vermeden worden en optreden tegen inbreuken ervan. Het volstaat daarom niet om een bevel tot terugbrenging af te leveren aan private personen, zonder dat er een toezichtmechanisme wordt geïnstalleerd om na te gaan of de terugbrenging uitgevoerd wordt. Dit is nodig wil men vermijden dat nog meer kinderen dreigen terecht te komen in gelijkaardige precare situaties.

Het verhaal van de drie Roemeense kinderen heeft duidelijk aangetoond dat er een groot gevaar schuilt in het toestaan van private initiatieven om kinderen op te vangen zonder dat hierop toezicht wordt uitgeoefend, ook al is dit uit liefdadigheid. Er zijn andere, betere en meer efficiënte manieren om structurele steun te geven aan gezinnen in moeilijkheden.

Tot slot vragen wij meer aandacht voor de structurele inbedding van kinderrechteninstrumenten in de verschillende landen. Dit is essentieel om inbreuken in de toekomst te helpen voorkomen en om, bij gevallen van inbreuken, sneller interlandelijk het belang van het kind tot zijn recht te laten komen.